

ร่าง
ข้อบังคับกรมเจ้าท่า
ว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับที่פקอาศัยบนเรือประมง
พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖๓/๑ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับมาตรา ๑๖๓ (๑)
(๒) แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
การเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ เจ้าท่าโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
คมนาคมออกข้อบังคับกรมเจ้าท่าไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกรมเจ้าท่า ว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับที่פקอาศัยบนเรือประมง พ.ศ.”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎข้อบังคับ ข้อบังคับ และระเบียบในส่วนที่บัญญัติไว้แล้ว ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้
ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

หมวด ก
ข้อบังคับทั่วไป

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“เรือประมงใหม่” หมายความว่า เรือประมงซึ่งมีดาดฟ้า และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีการทำสัญญาต่อเรือ ในวันที่หรือหลังวันที่ (วันที่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้) หรือ
- (๒) มีการทำสัญญาการต่อเรือก่อนวันที่ (วันที่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้) และทำการส่งมอบ
เรือเมื่อพ้นระยะเวลาสามปี นับจากวันที่ (วันที่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้) หรือ
- (๓) กรณีที่ไม่มีการทำสัญญาการต่อเรือ ให้ใช้วันดังต่อไปนี้แทน
 - (ก) วางกระดูกงู หรือ
 - (ข) อยู่ในขั้นตอนการต่อสร้างที่สามารถบ่งชี้ว่า ได้เริ่มต่อเรือขึ้นแล้ว หรือ
 - (ค) มีการประกอบชิ้นส่วนน้ำหนักรวมเกินกว่าห้าสิบตัน หรือเกินกว่าร้อยละหนึ่งของน้ำหนักเรือ ทั้งนี้ ให้ใช้ค่าที่น้อยกว่า

เรือประมงใหม่ให้หมายความรวมถึงเรือประมงที่ต่อขึ้นใหม่เพื่อทดแทนเรือประมงเก่าซึ่งได้รับความเสียหายโดยสิ้นเชิงและไม่สามารถซ่อมแซมให้กลับสู่สภาพเดิมได้

“เรือประมงเก่า” หมายความว่า เรือที่ไม่ใช่เรือประมงใหม่

“ตัดแปลงส่วนใหญ่” หมายความว่า การตัดแปลง ต่อเติมใด ๆ ซึ่งส่งผลให้เกิดการขยายขนาดความยาว ความกว้าง ความลึก ของตัวเรือ หรือการขยายขนาดความยาว ความกว้าง หรือความสูง ของที่פקอาศัยหรือระวางบรรทุกสัตว์น้ำหรือสินค้า อย่างชัดเจน

ข้อ ๕ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับกับเรือประมงใหม่ และเรือประมงเก่าซึ่งตัดแปลงส่วนใหญ่ ที่มีขนาดตั้งแต่สามร้อยตันกรอสส์ขึ้นไป

ข้อ ๖ กรมเจ้าท่า อาจยกเว้นการใช้บังคับกับเรือประมงที่โดยปกติใช้การในทะเลไม่เกิน ยี่สิบสี่ชั่วโมง และแรงงานประมงขึ้นไปอาศัยบนบกในขณะเรือจอดได้ แต่ต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการพักผ่อน การบริโภค และสุขาภิบาลที่เหมาะสม

หมวด ข
การดัดแปลงส่วนใหญ่

ข้อ ๗ การดัดแปลงเรือตามเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการดัดแปลงส่วนใหญ่

- (๑) การขยายขนาดของตัวเรือ โดยขยายขนาดความกว้างตั้งแต่ร้อยละสิบขึ้นไป หรือขยายขนาดความยาวตั้งแต่ร้อยละสิบห้าขึ้นไป หรือขยายขนาดความลึกตั้งแต่ร้อยละสิบขึ้นไป
- (๒) การขยายขนาดที่פקอาศัย โดยขยายขนาดความกว้างตั้งแต่ร้อยละสิบขึ้นไป หรือขยายขนาดความยาวตั้งแต่ร้อยละสามสิบขึ้นไป หรือขยายขนาดความสูงตั้งแต่ร้อยละสิบขึ้นไป
- (๓) การขยายขนาดระวางบรรทุกสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ โดยขยายความกว้างตั้งแต่ร้อยละสิบขึ้นไป หรือขยายขนาดความยาวตั้งแต่ร้อยละสามสิบขึ้นไป หรือขยายขนาดความสูงตั้งแต่ร้อยละสิบขึ้นไป

หมวด ค
แบบแปลนเรือ

ข้อ ๘ กรณีเรือที่จะต่อขึ้นใหม่ หรือเรือที่ดัดแปลงส่วนใหญ่ หรือซื้อมาจากต่างประเทศ ในสภาพที่ต้องสร้างหรือดัดแปลงเสร็จสมบูรณ์แล้ว ให้เจ้าของเรือหรือผู้ต่อเรือยื่นคำขอพร้อมแบบแปลนแบบการจัดการทั่วไป แบบรายละเอียดที่פקอาศัย หนังสือแสดงความทรงตัว แบบการจัดการความปลอดภัย แบบแสดงรายละเอียดวัสดุที่ใช้เป็นฉนวนกันความร้อนในที่פקอาศัย ต่อสำนักมาตรฐานเรือ กรมเจ้าท่า เพื่อตรวจรับรองและอนุมัติแบบแปลนตามข้อบังคับกรมเจ้าท่าว่าด้วยการตรวจอนุมัติแบบแปลนเรือ

หมวด ง
มาตรฐานที่פקอาศัยและสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อ ๙ มาตรฐานทั่วไปสำหรับที่פקอาศัย และสิ่งอำนวยความสะดวก มีดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องมีระดับเพดานสูงจากพื้นอย่างน้อยหนึ่งร้อยเก้าสิบเซนติเมตร เพื่อให้แรงงานประมงสามารถเคลื่อนที่ได้อย่างสะดวกสบาย
- (๒) ต้องไม่มีช่องเปิดใดๆ จากห้องเก็บปลา ห้องเครื่องจักร ห้องครัว ห้องเลบียง ห้องอบแห้ง หรือพื้นที่สุขาภิบาลส่วนรวม เข้าสู่ห้องนอนได้โดยตรง เว้นแต่มีไว้เพื่อเป็นทางออกสำหรับการหลบหนีและต้องมีผนังกันซึ่งสามารถฉีกน้ำและก๊าซได้
- (๓) ผนังที่פקอาศัยต้องมีฉนวนกันความร้อนอย่างเพียงพอ ผนังกันห้อง เพดาน และพื้น ต้องทำด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดผิวได้ง่าย ใช้สีที่สว่าง ทนทาน และไม่เคลือบสารที่เป็นพิษ และต้องไม่สร้างในรูปแบบที่ทำให้สัตว์และแมลงขนาดเล็กสามารถใช้เป็นที่อาศัยได้ พื้นต้องทำด้วยวัสดุกันลื่น ป้องกันความชื้น และทำความสะอาดได้ง่าย หากพื้นปูด้วยวัสดุที่เชื่อมต่อกัน ต้องยาแนวเพื่อป้องกันการแยกออกจากกัน
- (๔) ต้องมีมาตรการป้องกันแมลงหรือยุง ในบริเวณที่פקอาศัยของคนประจำเรือ
- (๕) ต้องมีมาตรการป้องกันเสียงและลดการสั่นสะเทือนไม่ให้มากเกินไป

(๖) ต้องมีการระบายอากาศที่ดีสำหรับที่พักอาศัย เพื่อควบคุมและรักษาสภาพอากาศให้เหมาะสมและไหลเวียน

(๗) ต้องติดตั้งเครื่องปรับอากาศ หรือระบบปรับอากาศ ในห้องพักอาศัย สะพานเดินเรือ ห้องวิทยุ และห้องควบคุมเครื่องจักร เว้นแต่เรือที่ใช้ทำการประมงในเขตที่ไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องปรับอากาศ

(๘) ต้องติดตั้งไฟส่องสว่างที่เพียงพอ

(๙) ต้องติดตั้งม่านบังช่องแสงด้านข้าง หรือกระจกรองแสง

(๑๐) ต้องติดตั้งไฟฉุกเฉินภายในห้องนอน

(๑๑) ต้องติดตั้งไฟส่องสว่างในห้องรับประทานอาหาร ช่องทางเดิน และช่องทางออกฉุกเฉิน

ข้อ ๑๐ มาตรฐานสำหรับห้องนอน มีดังต่อไปนี้

(๑) ต้องอยู่ในตำแหน่งที่ไม่สิ้นสะเทือนเกินควรจากสภาพคลื่นลมและการเดินเรือ โดยต้องไม่พ้นไปกว่าแนวฉากกันชน (Collision Bulkhead)

(๒) พื้นที่ในห้องนอนต้องไม่น้อยกว่า ๑.๕ ตารางเมตรต่อหนึ่งคน กรณีเรือที่มีขนาดตั้งแต่ เก้าร้อยห้าสิบตันกรอสส์ขึ้นไป พื้นที่ในห้องนอนต้องไม่น้อยกว่าสองตารางเมตรต่อหนึ่งคน ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวไม่รวมถึงพื้นที่เตียงและตู้เก็บของ

(๓) ห้องนอนสำหรับนายเรือต้องเป็นห้องนอนเดี่ยว ห้องนอนสำหรับนายประจำเรือต้องนอนรวมกันได้ไม่เกินห้องละสองคน ห้องนอนสำหรับลูกเรือ ให้นอนรวมกันได้ไม่เกินห้องละหกคน

(๔) ต้องปิดป้ายระบุจำนวนผู้พักอาศัยในห้องนอนไว้ในที่ซึ่งสามารถมองเห็นได้โดยง่ายและชัดเจน

(๕) เตียงนอนต้องปูด้วยแผ่นรองพร้อมด้วยเบาะนุ่ม หรือแผ่นรองที่มีเบาะนุ่ม

(๖) เตียงนอนต้องมีขนาดไม่ต่ำกว่า ๑๙๘ x ๘๐ เซนติเมตร

(๗) ต้องจัดให้มีอุปกรณ์เพื่อความสะอาดสบายสำหรับผู้พักอาศัย ซึ่งรวมถึง ตู้เก็บของส่วนตัวที่เพียงพอต่อการเก็บเสื้อผ้าและของใช้ส่วนตัวอื่น ๆ และต้องจัดให้มีโต๊ะและเก้าอี้ สำหรับการเขียนหนังสือ

(๘) ต้องแยกห้องนอนสำหรับชายและหญิง

ข้อ ๑๑ มาตรฐานสำหรับห้องรับประทานอาหาร มีดังต่อไปนี้

(๑) ห้องรับประทานอาหารต้องอยู่ใกล้หรือติดกับห้องครัวโดยต้องไม่พ้นไปกว่าแนวฉากกันชน (Collision Bulkhead) และต้องไม่ติดกับห้องนอน

(๒) ขนาดและอุปกรณ์ในห้องรับประทานอาหารต้องเพียงพอต่อจำนวนคนประจำเรือสูงสุดที่อาจเข้ามาใช้งานพร้อมกัน

(๓) ต้องติดตั้งตู้เย็นไว้ในที่สะดวกต่อการใช้งานโดยมีขนาดปริมาณบรรจุที่เหมาะสม

(๔) ต้องมีเครื่องทำน้ำร้อนและน้ำเย็น

ข้อ ๑๒ มาตรฐานสำหรับห้องอาบน้ำ ห้องสุขา มีดังต่อไปนี้

(๑) ต้องจัดให้มีเครื่องสุขภัณฑ์ ซึ่งรวมถึง โถสุขภัณฑ์ อ่างล้างหน้า อ่างอาบน้ำหรือฝักบัวอาบน้ำ โดยมีน้ำร้อนและน้ำเย็นตามสมควร และต้องมีจำนวนอย่างน้อยหนึ่งชุดต่อคนประจำเรือซึ่งไม่มีห้องอาบน้ำส่วนตัวจำนวนหกคน

(๒) ต้องจำกัดการปนเปื้อนของสิ่งชำระล้างจากห้องอาบน้ำ ห้องสุขา ไม่ให้เข้าสู่พื้นที่อื่น ๆ และต้องแยกห้องน้ำชายและหญิงออกจากกัน

(๓) พื้นต้องทำด้วยวัสดุกันลื่นซึ่งมีความทนทานและสามารถป้องกันความชื้นและระบายน้ำได้ดี

(๔) ต้องมีการระบายอากาศที่ดี โดยท่อระบายต้องอยู่ห่างจากที่พักอาศัย

ข้อ ๑๓ มาตรฐานสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกในการชักอบริด

(๑) ต้องจัดให้มีอุปกรณ์สำหรับการชักอบริดเสื้อผ้า อย่างน้อยหนึ่งชุด

(๒) กรณีเรือที่มีขนาดตั้งแต่เก้าร้อยห้าสิบตันกรอสส์ขึ้นไป ต้องจัดให้มีห้องหรือพื้นที่สำหรับชัก ตาก และรีดเสื้อผ้าโดยเฉพาะ และต้องมีการระบายอากาศและความร้อนที่ดี และมีราวตากผ้าหรือวิธีการอื่น ๆ ในการทำให้เสื้อผ้าแห้งได้

ข้อ ๑๔ มาตรฐานสำหรับห้องพยาบาล

(๑) ต้องมีพื้นที่สำหรับการดูแล รักษา ผู้เจ็บป่วย หรือผู้บาดเจ็บ

(๒) กรณีเรือที่มีขนาดตั้งแต่เก้าร้อยห้าสิบตันกรอสส์ขึ้นไป ต้องจัดให้มีห้องหรือพื้นที่สำหรับผู้ป่วยโดยเฉพาะ และต้องมีอุปกรณ์สำหรับการรักษาพยาบาล

ข้อ ๑๕ มาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ มีดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีตะขอไว้สำหรับแขวนชุดหรืออุปกรณ์เผชิญสภาพอากาศเลวร้าย และอุปกรณ์ความปลอดภัยส่วนบุคคลอื่น ๆ ติดตั้งในตำแหน่งที่สะดวกต่อการใช้งาน

(๒) ต้องจัดให้มีจาน ชาม ถ้วย และอุปกรณ์สำหรับรับประทานอาหาร

(๓) ต้องจัดให้มีเครื่องนอนและผ้าห่ม

ข้อ ๑๖ มาตรฐานสำหรับห้องครัว มีดังต่อไปนี้

(๑) ต้องจัดให้มีอุปกรณ์ในการประกอบอาหารบนเรือ

(๒) ต้องจัดให้มีพื้นที่สำหรับประกอบอาหาร ซึ่งมีแสงสว่างและการระบายอากาศที่ดี

(๓) กรณีมีถึงบรรจุก๊าซหุงต้มซึ่งใช้สำหรับการประกอบอาหาร ต้องติดตั้งบนดาดฟ้าเปิดโล่ง โดยมีเครื่องกำบังจากความร้อนและป้องกันความเสียหายจากการกระแทก

(๔) ต้องจัดให้มีพื้นที่จัดเก็บเสบียงที่เหมาะสมและเพียงพอ โดยต้องสามารถป้องกันความชื้น รักษาความเย็น และมีการระบายอากาศที่ดี หรือจัดให้มีตู้เย็นจำนวนอย่างน้อยหนึ่งเครื่อง

ข้อ ๑๗ มาตรฐานความสะอาด และสภาพที่พักอาศัย มีดังต่อไปนี้

(๑) ต้องจัดให้มีอุปกรณ์รองรับขยะไว้ในที่ปิดมิดชิด หรือมีภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท ไว้ในพื้นที่ประกอบอาหารหรือห้องครัว

(๒) ต้องจัดคนประจำเรืออย่างน้อยหนึ่งคน ให้มีหน้าที่ตรวจสอบที่พักอาศัย เพื่อให้แน่ใจว่าที่พักอาศัย ห้องครัว พื้นที่เก็บเสบียง มีความสะอาด ความปลอดภัย และมีสภาพเหมาะสมต่อการอยู่อาศัย และได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดี และมีปริมาณอาหารและน้ำดื่มที่เพียงพอ และมีการบันทึกผลการตรวจ และการแก้ไขข้อบกพร่องที่ตรวจพบไว้เป็นหลักฐาน

หมวด จ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๘ บรรดาระเบียบ ประกาศ ข้อกำหนดตามกฎหมายข้อบังคับสำหรับการตรวจเรือว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการออกไปสำคัญรับรองการตรวจเรือสำหรับเรือประมง พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ใช้บังคับได้ต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ขัดแย้งกับข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๙ ให้อธิบดีกรมเจ้าท่าเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่

พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายสมศักดิ์ ห่มม่วง)
อธิบดีกรมเจ้าท่า